

Project	Veilig opgroeien is teamwork!
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Jolanda de Witte Ambtelijk: Dennis Gerits
Opdrachtnemer	Angelique Zoetekouw
Versie/Status	1.7 concept 30 maart 2018

1. Aanleiding

De samenwerking tussen partners die nodig is voor een veilige ontwikkeling van jeugdigen, moet beter tot stand komen. De decentralisatie heeft tot wezenlijke wijzigingen in het stelsel geleid, zoals de ontwikkeling van de jeugd- en sociale teams van waaruit de jeugdprofessionals van de Stichting Jeugdteams werken. Naast het opbouwen van samenwerking tussen deze nieuwe partij en de ketenpartners¹ veiligheid, wordt ook een getransformeerde manier van (samen)werken verwacht. Tegelijkertijd is de instroom in de lokale teams sterk toegenomen vanaf 2015 en is de instroom in de veiligheidsketen onvoorspelbaar gebleken, met capaciteitsproblemen als gevolg. Bovendien ervaren zowel de Stichting Jeugdteams als de ketenpartners veiligheid dat het steeds moeilijker is om geschikt personeel te vinden. De Stichting Jeugdteams en de ketenpartners veiligheid erkennen de noodzaak en urgentie om te komen tot een verbetering en transformatie van de samenwerking.

2. Doel

Het project beoogt:

1. het vaststellen van een gezamenlijke visie² van Stichting Jeugdteams en ketenpartners veiligheid op gebiedsgericht samen werken aan een duurzaam blijvend veilige ontwikkeling van jeugdigen, zowel voor de bescherming van jeugd als het voorkomen van recidive van jeugdigen en bieden van een beter toekomstperspectief; en
2. het op basis van deze visie implementeren van een gezamenlijk werkproces in de praktijk, dat aansluit op de lokale situatie.

Deze visie en het werkproces zijn bedoeld als hulpmiddel om professionals in staat te stellen eerder, sneller en in samenhang passende hulp te bieden aan jeugdigen wiens veilige ontwikkeling in gevaar is of dreigt te komen.

Bij gebiedsgerichte samenwerking zijn interventies die worden gedaan om een duurzaam blijvend veilige ontwikkeling van een jeugdige te herstellen, integraal onderdeel van het gezinsplan. De interventies zijn daarmee aanvullend op de hulp/regie van het lokale team (of een andere logische partner die het gezin ondersteunt). Het lokale team (of de andere logische partner) blijft betrokken bij het gezin, ook als een jeugdbeschermer tijdelijk aanvullende voorwaarden stelt of gezag toevoegt aan het gezin. Gebiedsgerichte samenwerking berust op duidelijke, concrete afspraken op casusniveau over wie wat doet.

3. Resultaat

Het project leidt tot de volgende resultaten:

Bescherming van jeugd

2018

1. Er is een gezamenlijke regionale visie op hoofdlijnen van Stichting Jeugdteams, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en Raad voor de Kinderbescherming op gebiedsgericht samen werken aan bescherming van jeugd. Deze visie dient als vertrekpunt voor het eerder, sneller en in samenhang bieden van passende hulp in de pilot(s) en implementatie van een visie en werkproces op maat in alle gemeenten in Zuid-Holland Zuid (ZHZ), passend bij de lokale situatie;

2019

2. In alle gemeenten is de regionale visie vertaald in een visie op maat en werken het jeugd- of

¹ Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen (GI's) en Raad voor de Kinderbescherming (RvdK).

² Deze visie is een uitwerking van de regionale visie 'Jeugdigen en gezinnen versterken. Dichtbij kind en gezin, meer samenhang en kwaliteit', die de gemeenten in Zuid-Holland Zuid hebben vastgesteld in 2014.

sociale team samen met in elk geval Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming aan de bescherming van jeugd. Dit doen zij op basis van een gezamenlijk werkproces dat aansluit op de lokale situatie;

Voorkomen van recidive van jeugdigen

3. Er is een gezamenlijke regionale visie op hoofdlijnen van Stichting Jeugdteams en partners uit de jeugdstrafketen³ op gebiedsgericht samen werken aan het voorkomen van recidive van jeugdigen en het bieden van een beter toekomstperspectief. Deze visie dient als vertrekpunt voor het eerder, sneller en in samenhang bieden van passende hulp in de pilot(s) en implementatie van een visie en werkproces op maat in alle gemeenten in ZHZ, passend bij de lokale situatie;

2020

4. In alle gemeenten is de regionale visie vertaald in een visie op maat en werken het jeugd- of sociale team samen met partners uit de jeugdstrafketen aan het voorkomen van recidive van jeugdigen en het bieden van een beter toekomstperspectief. Dit doen zij op basis van een gezamenlijk werkproces dat aansluit op de lokale situatie.

4. Aanpak

In dit project wordt gekozen voor het starten met pilot(s) in 1 of 2 lokale teams, vanwege de capaciteitsproblemen waar de betrokken organisaties mee kampen (zie onder 1. Aanleiding). Het idee is om klein te beginnen en vervolgens de resultaten te benutten voor implementatie van een visie en werkproces op maat in alle teams in de regio. Naast een efficiënte inzet van menskracht heeft klein beginnen als voordeel dat niet elk team het wiel opnieuw hoeft uit te vinden, maar de uitkomst van de pilot kan aanpassen aan de eigen lokale situatie.

Het project start in 2018 met pilot(s) met gebiedsgericht samen werken aan bescherming van jeugd in 1 of 2 jeugd- of sociale teams; de gezamenlijke visie en het werkproces worden in 2019 op maat geïmplementeerd in de overige teams in ZHZ, passend bij de lokale situatie.

In 2019 start(en) daarnaast pilot(s) in 1 of 2 jeugd- of sociale teams met gebiedsgericht samen werken aan het voorkomen van recidive van jeugdigen en bieden van een beter toekomstperspectief; de gezamenlijke visie en het werkproces worden in 2020 op maat geïmplementeerd in de overige teams in ZHZ, passend bij de lokale situatie.

5. Beoogd effect

Dit project beoogt het eerder, sneller en in samenhang passende hulp bieden aan jeugdigen wiens veilige ontwikkeling in gevaar is of dreigt te komen.

Het project draagt bij aan het eerder beschikbaar maken c.q. naar 'de voorkant' (dichterbij de lokale teams) brengen van expertise uit de regionale zorgmarkt, namelijk expertise op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Daarnaast kan de beoogde samenwerking bijdragen aan het verminderen of oplossen van de ontstane capaciteitsproblemen van de Stichting Jeugdteams en ketenpartners veiligheid.

6. Projectorganisatie

De projectorganisatie bestaat uit:

- Projectleider : Angelique Zoetekouw (Serviceorganisatie Jeugd (SOJ));
- Projectteam : per pilot wordt in overleg met de deelnemende organisaties een projectteam ingericht. De kracht van dit project zit in het van onderop bouwen aan samenwerking. In elk projectteam participeren de manager of coördinator van het jeugd- of sociale team en 1 professional per werksoort (lokaal team, Veilig Thuis, GI en RvdK). Afhankelijk van de lokale situatie kan het team worden aangevuld met medewerkers van andere relevante (al dan niet lokale) partners.

³ Ketenpartners in de jeugdstrafketen zijn naast Veilig Thuis, GI's, RvdK, onder andere Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, Bureau Halt, Politie, Openbaar Ministerie, Reclassering en Veiligheidshuis.

Het projectteam presenteert 4-maandelijks de voortgang aan een klankbord van directeuren/bestuursders van de betrokken organisaties en bespreekt de ervaren kansen en knelpunten met hen.

De klankbordgroep wordt geleid door de SOJ en bestaat uit directeuren/bestuursders van de Stichting Jeugdteams, Veilig Thuis, Jeugdbescherming west, William Schrikker Stichting, Leger des Heils en Raad voor de Kinderbescherming.

Voor de pilot(s) die in 2019 start(en) met gebiedsgericht samenwerken aan het voorkomen van recidive van jeugdigen en bieden van een beter toekomstperspectief, wordt in 2018 op basis van een informatiec College jeugdreclassering (dat momenteel wordt voorbereid door de Serviceorganisatie in samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten), samen met ketenpartners afgesproken welke organisaties participeren in het projectteam en de klankbordgroep.

(Vertegenwoordigers van) het projectteam bespreken hun ervaringen in het periodieke operationele en strategische ketenoverleg jeugd. Afhankelijk van de agenda kunnen de klankbordgroep en het strategisch overleg voor deze gelegenheid worden geïntegreerd.

De pilot-gemeente(n) worden in overleg zowel ambtelijk als bestuurlijk betrokken bij de uitvoering van dit project.

7. Met wie werken we dit project uit?

Bij de uitvoering van het project werkt het projectteam in de pilot(s) samen met:

- managers en uitvoerders van de aan de pilot deelnemende organisaties;
- relevante partners uit het veiligheidsdomein, zoals de beschermingstafel en het Veiligheidshuis;
- relevante lokale partners van het jeugd- of sociale team(s);
- de desbetreffende gemeente(n).

8. Planning

De voorgenomen planning van dit project is als volgt:

2018

Pilot(s) bescherming van jeugd

- Q1 : inventariseren visies en praktijken in het land;
Q1 : brengen van werkbezoek(en) aan voorbeeldpraktijk(en);
Q2 : ontwikkelen van visie-op-hoofdpijnen en uitwerken plan van aanpak pilot(s);
Q2-Q4 : uitvoeren pilot(s).

2019

Pilot(s) bescherming van jeugd

- Q1 : evaluatie pilot(s);
Q1 : vastleggen van gezamenlijke visie-op-maat en werkproces door projectteam en klankbordgroep, voor overdracht aan teams in de andere gemeenten in ZHZ;
Q1-Q4 : maken van afspraken over het aanpassen van de visie en het werkproces aan de lokale situaties in de andere gemeenten, in overleg met de klankbordgroep en gemeenten, en zorgen voor het invoeren ervan in de praktijk;

Pilot(s) voorkomen van recidive van jeugdigen

- Q1-Q2 : ontwikkelen van visie-op-hoofdpijnen en uitwerken plan van aanpak pilot(s);
Q2-Q4 : uitvoeren pilot(s).

2020

Pilot(s) voorkomen van recidive van jeugdigen

- Q1 : evaluatie pilot(s);
Q1 : vastleggen van gezamenlijke visie-op-maat en werkproces door projectteam en klankbordgroep, voor overdracht aan teams in de andere gemeenten in ZHZ;
Q1-Q4 : maken van afspraken over het aanpassen van de visie en het werkproces aan de lokale situaties in de andere gemeenten, in overleg met de klankbordgroep en gemeenten, en zorgen voor het invoeren ervan in de praktijk;

Q1-Q2 : bepalen vervolg/doorontwikkeling gebiedsgericht samen werken.

Mogelijk blijkt tijdens de uitvoering van de pilot(s) dat de planning kan worden versneld of juist dat er meer tijd nodig is om eventuele wezenlijke knelpunten op te lossen.

9. Budget

De SOJ neemt de projectleiding op zich.

Van de partners wordt gevraagd coaching-on-the-job van de betrokken professionals te organiseren in de pilot(s).

Het eerder betrekken van jeugdbeschermers in casuïstiek wordt in de pilot binnen de bestaande contractafspraken gerealiseerd, door de financiering van preventieve jeugdbeschermingstrajecten om te zetten in financiering van de inzet van formatie.

10. Communicatie

De opdrachtnemer informeert de ambtelijk opdrachtgever 4-wekelijks over de voortgang.

De ambtelijk opdrachtgever informeert de bestuurlijk opdrachtgever 4-wekelijks over de voortgang.

De klankbordgroep komt 4-maandelijks bijeen.

De leden van het projectteam en de klankbordgroep dragen zorg voor het communiceren over de voortgang en resultaten van de pilot(s) in het operationeel en strategisch ketenoverleg jeugd en in hun eigen organisaties c.q. naar hun eigen achterban.

Zie ook het programmaplan ter uitwerking van het 'Meerjarenperspectief jeugdhulp ZHZ 2018-2022' (MJP) en het daaraan gekoppelde communicatieplan, voor de communicatie over de voortgang van het project met o.a. het Jeugd Ervaren Team, jeugdhulpaanbieders, gemeenten en het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd.

11. Randvoorwaarden

Commitment van betrokken professionals, managers, directeurs/bestuurders aan het doel van het project en de op te stellen visie-op-hoofdpijnen is van belang om dit project te doen slagen. Van de betrokken organisaties verwachten we dat zij professionals in staat stellen mee te denken en werken in het project (o.a. door het bieden van tijd en ruimte).

Daarnaast is een nader te bepalen vorm van coaching/reflectie on-the-job essentieel om de gewenste transformatie mogelijk te maken. Er worden vaste momenten ingepland om met de betrokken professionals aan de hand van concrete casuïstiek gezamenlijk te leren en reflecteren en met elkaar scherp te blijven op of wat er is bedacht ook klopt met de praktijk.

12. Afbakening

In het pilotplan wordt de afbakening van de pilot(s) uitgewerkt. We willen de pilot(s) klein houden, zodat de betrokken professionals voldoende ruimte ervaren om een getransformeerde manier van samenwerken tot stand te brengen.

13. Relaties met andere projecten

Bij de uitvoering van dit project worden de principes uit het MJP gehanteerd.

Dit project draagt bij aan het doel van het MJP-project 'Investeren van middelen naar de voorkant', doordat Veilig Thuis, GI's en RvdK beschikbaar zijn in de lokale teams voor consultatie/advies/ondersteuning (zonder maatregel).

Daarnaast is er sprake van samenhang tussen dit project en het MJP-project 'Perspectiefbenadering'. Een belangrijk deel van de jeugdigen met complexe problematiek is namelijk bekend bij de ketenpartners veiligheid. Beide projecten beogen het eerder, sneller en in samenhang passende hulp bieden aan jeugdigen. Het project 'Veilig opgroeien is teamwork!' beoogt als perspectief van de jeugdige een duurzaam blijvend veilige ontwikkeling. Alle interventies van partners dienen gericht te zijn op dit perspectief van de jeugdige.

Bij de uitvoering van de MJP-projecten, wordt rekening gehouden met deze samenhang.